

عنوان مقاله:

نقش و اهمیت معیارها و شاخص های اکولوژیکی، اقتصادی، فنی و اجتماعی جهت کاهش خسارت ناشی از سیل در ایران

محل انتشار:

دوفصلنامه پژوهش های محیط زیست، دوره 12، شماره 23 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

حمید امیرنژاد - دانشیار، گروه اقتصاد کشاورزی، دانشکده مهندسی زراعی، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری، ایران

ساره حسینی - دکتری جنگلداری، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری، ایران

مصطفی صابری - دانشجوی کارشناسی رشته اقتصاد کشاورزی، دانشکده مهندسی زراعی، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری، ایران

خلاصه مقاله:

پدیده ی طبیعی سیل یکی از چالش های جدی محیط زیستی کشور است که عوامل مختلفی در رخداد آن نقش دارند. بنابراین، هدف از این تحقیق شناسایی، وزن دهی و اولویت بندی معیارها و شاخص های موثر در کاهش خسارت های ناشی از سیل در ایران با استفاده از نظر خبرگان و متخصصین این حوزه و اساتید هیات علمی متخصص در این امر است. در این راستا به منظور شناسایی معیارها و شاخص های موثر در کاهش خسارت های ناشی از سیل از چهار دیدگاه اکولوژیکی، اقتصادی، فنی و اجتماعی از پرسشنامه ای محقق ساخته و به منظور محاسبه وزن و اولویت آنها به ترتیب از روش های انتروپی (Entropy) و ترجیحات بر اساس مشابهت به راه حل ایده آل (TOPSIS) استفاده شد. تجزیه و تحلیل یافته های این پژوهش با استفاده از ۳۰ پرسشنامه دریافتی، ۲۱ شاخص را از جنبه های اکولوژیکی، اقتصادی، اجتماعی و فنی برای کاهش خسارت های ناشی از سیل شناسایی نموده که شامل ۷ شاخص اکولوژیکی، ۶ شاخص اقتصادی، ۵ شاخص فنی و ۳ شاخص اجتماعی بوده است. نتایج وزن دهی شاخص ها با استفاده از روش انتروپی نشان داد که از دیدگاه اکولوژیکی شاخص شکل زمین (تنوع ارتفاع از سطح دریا، تنوع شیب زمین، تنوع جهت)، از دیدگاه اقتصادی شاخص مدیریت بهینه اراضی جنگلی و مرتعی، از دیدگاه فنی شاخص عملیات آبخیزداری و از دیدگاه اجتماعی شاخص تراکم مسکونی (سکونتگاه ها، شاخص های جمعیتی) به ترتیب بیشترین وزن را به خود اختصاص دادند. همچنین، نتایج روش تاپسیس نشان داد که برای کاهش خسارت ناشی از سیل معیارهای اکولوژیکی، اقتصادی، فنی و اجتماعی به ترتیب در اولویت اول تا چهارم قرار دارند. بنابراین، پیشنهاد می شود در برنامه های مدیریتی برای کاهش سیلاب به نقش و اهمیت معیارها و شاخص های اکولوژیکی، اقتصادی، فنی و اجتماعی بر اساس اولویت های تعیین شده توجه شود.

کلمات کلیدی:

تصمیم گیری چندمعیاره، وزن دهی، اولویت بندی، سیلاب، خسارت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2059389>

